

Ticaret ve sanayi odaları, esnaf odaları ve ticaret borsaları kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 18 . I . 1943 - Sayı : 5307)

№.
4355

Kabul tarihi
11 . I . 1943

Umumî hükümler

Kuruluş

BİRİNCİ MADDE — Ticaret ve sanayi odaları, esnaf odaları ve ticaret borsaları bu kanunda yazılı esaslar dairesinde meslek hizmetlerini görmek ve hükmi şahsiyeti haiz olmak üzere iktisadi ihtiyaçların lüzumlu kıldığı yerlerde Ticaret vekilliği tarafından kurulur. Odaların faaliyet hudutları, Ticaret vekilliğince tesbit ve tatbikata ait hükümler nizamname ile tâyin olunur.

Bu kanunda:

«Teşekkül» kelimesiyle ticaret ve sanayi odaları, esnaf odaları ve ticaret borsaları;

«Esnaf» tâbiriyle ister seyyar olsunlar ister bir dükkânda veya bir sokağın muayyen mahallerinde sabit bulunsunlar, ticareti nakdî sermayesinden ziyade bedeni mesaisine istinat eden ve kazancı maişetini temine kâfi olacak derecede az olan sanat ve ticaret sahipleri;

Kasdedilmiştir.

Teftiş ve murakabe

İKİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküller Ticaret vekilliğinin teftiş ve murakabesine tabidirler.

Kayıt mecburiyeti

ÜÇÜNCÜ MADDE — Taçir sıfatını haiz bilcümle hakikî ve hükmi şahıslar ile Devletin, hususi idarelerin ve belediyelerin sermayesiyle kurulmuş veya bunların iştirakleri olan hükmi şahsiyeti haiz müesseseler ve şubeleri buldukları yerin ticaret ve sanayi odalarına;

Esnaf buldukları yerin esnaf odalarına;

Ticaret borsalarına dahil maddelerin alım ve satımı ile işgal edenler de ayrıca buldukları yerin ticaret borsalarına; kaydolunmağa mecburdurlar.

Birinci fıkrada yazılı şahıslar Ticaret kanunu hükmüne göre ticaret siciline kayıt ve ilân edilmesi iktiza eden değişiklikleri vukuundan itibaren en geç 15 gün içinde bağlı buldukları odalara da bildirmekle mükelleftirler.

Bölüm : I

Ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odalarının ve ticaret borsalarının teşkilâtı

Uzuvlar

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerin uzuvları şunlardır:

- a) Meslek heyetleri;
- b) Oda veya borsa meclisleri;
- c) İdare heyetleri.

BEŞİNCİ MADDE — Meslek heyetleri nizamnamede yazılı esaslara göre ayrılan meslek mensuplarınınca seçilecek 5 veya 7 kişiden tereküp eder.

Meslek heyetleri

ALTINCI MADDE — Odalar veya borsalar meclisleri meslek heyetlerinin her biri tarafından kendi aralarından seçilen ikişer zattan tereküp eder.

Meclisler

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerin idare heyetleri, her teşekkül meclisinin kendi âzası arasından seçeceği 5 - 7 kişiden tereküp eder.

İdare heyetleri

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerin idare heyetlerinin reisleri heyetler âzası arasından Ticaret vekilliğine seçilir.

İdare heyeti reisi

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerden herbirinin nezdinde Ticaret vekilliğine tayin edilen bir umumî kâtip ve icabında bir umumî kâtip muavini bulunur. Umumî kâtip mensup olduğu teşekkülün idare heyeti ve meclisi nezdinde hazır bulunur ve Ticaret vekilliğini temsil eder ve bu teşekküller tarafından verilen kararlar aleyhine kendisine tevdi tarihinden itibaren beş gün içinde Ticaret vekilliğine itiraz edebilir. İtiraz kararın tatbikını durdurur.

Umumî kâtipler

Ticaret vekilliği dosyanın vürudundan itibaren bir hafta içinde itirazı tetkik ederek verilen kararı bozar, değiştirir veya tasdik eder. Ticaret vekilliğinin kararı katidir.

Umumî kâtipler mensup oldukları teşekküllerin memur ve müstahdemlerinin âmiridirler.

Bölüm : II

Ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odalarının vazifeleri

ONUNCU MADDE — Meslekî ahlâk ve tesanüdü, halkın ihtiyaç ve menfaatleriyle ahenkli olarak muhafaza ve inkişaf ettirmek maksadiyle kurulmuş olan ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odalarının vazifeleri şunlardır:

Odaların vazifeleri

a) Meslek faaliyetlerine ait mevzular hakkında vekillikle-re, vilâyet veya belediyelere teklif ve temennilerde bulunmak;

b) İşlerine müteallik her türlü tetkikleri yapmak, resmî makamlarca istenilen malûmatı vermek, vekilliklerin kanunlara müsteniden verecekleri vazifeleri görmek;

c) Vasıfların ve tiplerin kontrolüne müteallik mevzuatın tatbiki için Ticaret ve İktisat vekilliklerinden verilen talimatı yerine getirmek;

ç) Ticaret eşyasının vasıf, keyfiyet ve kemmiyetlerinin tayin ve tesbiti için lâboratuvar ve bürolar tesis ve idare etmek veya bunlara iştirak eylemek;

d) Bölgelerindeki iktisadi ve ticari faaliyetlere ait her nevi endeks ve istatistikleri ve fiyat rayiçlerini kaydetmek;

e) Dış memleketlerdeki konsolosluklar, ticaret mümessullikleri ve meslekî teşekküllerle muhabere ve münasebette bulunarak icabeden malûmatı alıp vermek ve Ticaret vekilliğinin

muvafakatiyle millî ve milletlerarası meslekî teşekküllere âza olmak veya bu kabîl teşekkülleri kurmak;

f) Mahallî veya bölge sergileri, panayırlar, fuarlar, umumî mağazalar, depolar, mevzuları dahilinde kulüpler, müzeler ve kütüphaneler açmak, millî ve milletlerarası sergi ve panayirlara iştirak etmek ve bunların vekâlet, mümessillik ve muhabirliğini deruhde ve ifa eylemek;

g) Ticaret ve sanat kursları açmak, mevzuları dahilinde memleket içinde ve dışında talebe okutmak, memleket ticaretini ilgilendiren neşriyat yapmak.

Meslek heyetlerinin vazifeleri

ON BİRİNCİ MADDE — Ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odaları meslek heyetlerinin vazifeleri şunlardır:

- a) Oda meclisini teşkil edecek âzayı seçmek;
- b) Kendi mevzuları dahilinde faydalı ve lüzumlu gördükleri tedbirleri oda meclisine ve idare heyetine teklif etmek;
- c) Oda meclisi ve idare heyeti tarafından kendi meslekleri dahilinde bu kanun hükümlerine göre verilecek vazifeleri görmek.

Meclislerin vazifeleri

ON İKİNCİ MADDE — Ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odaları meclislerinin vazifeleri şunlardır:

- a) İdare heyeti âzasını seçmek;
- b) Meslek heyetleri tarafından yapılacak teklifleri tetkik ve müzakere etmek;
- c) Mevzuatın verdiği salâhiyet dahilinde meslek mensupları için riayet edilmesi mecburi olan kararları vermek;
- ç) Buldukları yerin ticaret örf ve teamüllerini tesbit etmek;
- d) İdare heyetlerince verilecek senelik bütçe, aylık muvazene ve katî hesabı ve münakale taleplerini tetkik ve tasdik etmek;
- e) İdare heyetleri tarafından verilecek mevzuları tetkik ve müzakere etmek;
- f) Alâkalı vekillikler tarafından verilecek mevzuları tetkik ve müzakere etmek;
- g) İdare heyetleri tarafından hazırlanacak hakem listelerini tasdik etmek;
- h) Oda âzası hakkında 33 ncü maddenin «C» bendinde yazılı disiplin cezalarını vermek;
- i) Bölgeleri dahilinde lüzum görülecek yerlerde ajanlıklar tesisine karar vermek.

İdare heyetlerinin vazifeleri

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odaları idare heyetlerinin vazifeleri şunlardır:

- a) Ticaret ve iktisat vekilliklerinin ve oda meclisinin mevzuata göre verecekleri karar ve direktifleri yerine getirmek;
- b) Bütçeyi, aylık muvazeneyi, katî hesabı ve münakale tekliflerini ve bunlara mütâallik raporu hazırlamak ve tasdik edilmek üzere oda meclisine vermek;
- c) Hakem listelerini hazırlamak ve tasdik edilmek üzere oda meclisine vermek ve alâkalıların isteği üzerine hakem olmak;
- ç) 32 nci madde hükümlerine tevfikân ihtar ve tevbih ce-

zalarını vermek ve disiplin takibatı yapmak;

d) Oda memur ve müstahdemlerinin tâyin ve azlını, terfi ve tecziyelerini ıera etmek;

e) Nizamnamede gösterilecek vesikaları tanzim ve tasdik etmek.

Bölüm : III

Ticaret borsalarının vazifeleri

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Ticaret borsalarının vazifeleri *Borsaların vazifeleri* şunlardır:

a) Borsaya dahil maddelerin alım ve satımını tanzim ve tes-cil etmek;

b) Alıcı ve satıcının teslim ve tesellüm ve tediye bakımından vecibelerini, her tipin asgari vasıflarını ve muamelelerin tasfiye şartlarıyla, mal fiyatları üzerine müessir şartları, ihtilâf husu-lünde ihtiyari tahkim usullerini gösteren ve Ticaret vekilinin tasdikiyle tekenmül eden örnek mukaveleler vücade getirmek;

c) Millî ve milletlerarası piyasalarını takip ederek bir fiyat istihbarat hizmeti kurmak;

ç) Lâbortuvar ve teknik bürolar kurmak;

d) Mevzuat dahilinde Ticaret vekilliğince verilecek diğer vazifeleri görmek.

Vadeli muamele yapan borsaların takip edecekleri usul ve mevzuları dahilinde kuracakları müesseseler nizamname ile tes-bit olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Borsa kurulan yerlerde hangi mal-*Borsaya dahil olacak* ların borsalarda alım satımının mecburi olduğu borsanın tek-*maddeler* lifi üzerine Ticaret vekilliğince tâyin ve ilân olunur.

Ticaret borsalarına kaydolunacak maddelere ve bunların borsada muamele görecekt enaz miktarlarına ait esaslar nizam-namede gösterilir.

Borsanın kurulduğu mahallin belediye hududu içinde bu mad-delerin borsa dışında alım ve satımı yasaktır.

ON ALTINCI MADDE — Kendi nam ve hesabına muamele *Borsa uzuvlarının* yapıyarak yalnız alım ve satımda aracılığı meslek edinen ve başka bir işle uğraşmayan borsa aracılara borsa tellâlı denir.

Borsaya dahil maddeler üzerinde tellâllardan başka kimse aracılık edemez.

Tellâlların Türk olması mecburi olup vazifeleri ve hakları, riayet edecekleri kaideler, tabi olacakları şartlar ve haiz ola-cakları vasıflar nizamname ile tâyin olunur.

ON YEDİNCİ MADDE — Ticaret borsaları meslek heyet-*Borsa tellâlları* leri 11 nci maddede yazılı, borsa meclisleri 12 nci maddede ya-zılı, idare heyetleri 13 nci maddede yazılı işleri görürler. *vazifeleri*

Bölüm : IV

*Müşterek ve müteferrik hükümler**Teşekkülleri temsil ve ilzam*

ON SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekkülleri idare heyetleri reisi veya reisin tevkil edeceği âzadan bir zat temsil eder.

Bu teşekkülleri idare heyeti reisiyle bu heyetin kendi âzası arasından seçeceği bir zatın müşterek imzaları ilzam eder.

Teşekküllerin gelirleri

ON DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerin gelirleri şunlardır:

a) Âzanın nizamnamede gösterilen esaslara göre derecelendirilmesi suretiyle tesbit edilen kayıt ücretleri ve senelik aidat;

Şu kadar ki bu ücret ve aidat ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odaları ve ticaret borsaları mensupları için sermayelerinin binde birini geçemez. Bu miktarlar alâkalı teşekkül meclisinin kararı ve Ticaret vekilliğinin tasdiğiyle bir misline kadar arttırılabilir.

Kayıt ücretleri ve senelik aidat, ticaret ve sanayi odalarıyla ticaret borsaları mensupları için fevkalâde addedilen derecelerde sermaye kaydına bakılmaksızın Ticaret vekilliğinin tasdiğiyle 5 000 liraya kadar çıkartılabilir.

Esnaf odaları meclislerinin kararıyla fevkalâde derecede addedilecek oda mensuplarının kayıt ücreti ve senelik aidatı 100 liraya kadar çıkarılabilir.

b) Yapılan hizmetler karşılığı olarak miktarı alâkalı teşekkül tarafından teklif ve Ticaret vekilliğince tasdik olunan ücretler;

Borsalarda alım ve satımın tesciline ait olarak alınacak ücret her muamele yekûnunun binde birinden fazla olamaz. Ticaret vekilliği borsaların varidat vaziyetlerine göre bu ücreti tamamen veya kısmen kaldırabilir.

c) Bu teşekküller tarafından tasdik edilecek veya verilecek vesikalardan nizamnamede gösterilen esaslar dahilinde alınan ücretler;

ç) Bu teşekküller tarafından kurulacak müesseselerden alınacak varidat;

d) İlân ve neşriyat bedelleri, teberrular ve muavenetler, ticaret borsalarında muamele yapılan mahallere girmek isteyen ve borsada kayıtlı olmıyan kimselerden ve bu mahallere gönderilecek memur ve mümessillerden alınacak ücretler gibi müteferrik varidat.

Munzam aidat

YİRMİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllere kayıtlı olanlardan miktarı kazanç vergisi aşımın % 2 sini geçmemek üzere her sene ayrıca munzam bir aidat tahsil olunur. Bu munzam aidat nispeti teşekkül meclisince teklif ve Ticaret vekilliğince tasdik suretiyle tesbit olunur. Kazanç vergisine tabi olmıyanların munzam aidatı yıllık aidatının % 10 ndur. Muhtelif şubeleri bulunan müesseseler için her şubenin bulunduğu yerdeki teşekküllere o şubenin kazanç vergisi nispetinde ödenir. Müessesenin

umumî bilânçosunda zarar tahakkuk etse bile kazanç temin eden şubenin bu munzam aidatı vermesi mecburidir. Şu kadar ki ticaretlerinin hususiyetleri dolayısıyla muhtelif şubeleri bulunmakla beraber bilânço ve kâr ve zarar hesaplarını bir veya mahdut merkezlerinde yapmak zaruretinde oldukları Ticaret vekilligince kabul edilenler bu aidatı bilânçolarla taayyün eden kârlarına göre o yerlerin teşekküllerine öderler.

Odalara bu munzam aidatı vermiş olan Ticaret borsası mensuplarından ayrıca tahsilât yapılmaz.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerin bütçeleri ve hesap usulleri Ticaret vekilligince tesbit olunacak esaslara ve tiplere göre hazırlanır ve bütçelerden sarfiyat idare heyetlerinin kararı ve reis ve umumî kâtiplerin imzalarıyla yapılır.

Bütçeler

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküller her sene tahakkuk eden varidatlarının % 10 unu fon olarak kanun ve nizamnamelerle tasrih edilmiş vazifelerin ifasına tahsis edilmek üzere Ticaret vekilliginin göstereceği millî bir bankaya tevdi mecburdurlar. Bu paradan Ticaret vekilliginin müsaadesi olmağan sarfiyat yapılamaz.

Ayrılabacak fonlar

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerin umumî kâtip ve muavinlerinin ücretleri Ticaret vekilligince tesbit olunur ve mensup oldukları teşekkül bütçesinden ödenir.

Umumî kâtip ve muavinlerinin ücretleri

YIRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Ticaret vekilligi iktisadi ihtiyaçların icaplarına göre bu kanunda yazılı teşekküllerin bölge hudutlarını değiştirmek veya lüzumsuzluğu anlaşıldığı takdirde bu teşekkülleri lâğiv ve tasfiye etmek salâhiyetini haizdir.

Lâğiv ve tasfiye

Tasfiye halinde mevcutları paraya çevrilerek 22 nci madde mucibince Ticaret vekilligi tarafından gösterilen millî bankaya bu kanunda yazılı teşekküllerin maksat ve vazifeleri dahilinde sarfedilmek üzere tevdi olunur.

YIRMİ BEŞİNCİ MADDE — Ticaret vekilligi lüzum gördüğü takdirde ticaret ve sanayi odalarıyla esnaf odalarına bölgeleri dahilinde ajanlıklar açmalarını emredebilir.

Ajanlıklar

Tacir, küçük tacir veya sanayicilerden biri ajan olarak tâyin edilebileceği gibi bu vazife alâkadar oda tarafından tâyin edilen bir memura da gördürülebilir.

Ajanlığın faaliyet sahası, vazife ve salâhiyetleri bağlı olduğu oda meclisi tarafından tesbit olunur.

Ajanlığın idare masrafları bağlı olduğu oda bütçesinden ödenir.

YIRMİ ALTINCI MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllerin uzuvlarından herhangi biri aşağıda yazılı hallerde Ticaret vekilligi tarafından fesheçilir:

Uzuvların feshi

a) Çalışmaları meslekî ahlâk ve halkın ihtiyaç ve menfaatleriyle ahenkli olarak yürütülmediği veya mevzuata göre verilen hizmetleri ifa edilmediği hallerde;

b) Teşekküller meclislerinin üçte iki ekseriyetle vukubulan

yazılı fesih talebinin Vekillikçe yerinde görüldüğü hallerde;

c) Alâkalı meslek mensuplarının enaz üçte birinin meslek heyetinin feshi hakkında yazılı talebinin yerinde görüldüğü hallerde.

Feshedilen uzvun yerine bu kanun hükümleri dahilinde yenisi seçilir.

Kongreler

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Ticaret vekilliği lüzum gördüğü takdirde her zaman ve en aşağı üç senede bir bu kanunda yazılı teşekkülleri bölge kongreleri veya umumî kongre halinde toplayabilir.

Seçim

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllere ait seçimler üç senede bir kere icra olunur.

Seçim zamanı, usulü ve seçilebilme ve seçme şartları nizamname ile tesbit edilir.

Gayrimenkul iktisabı ve istikraz yapmak

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanuna tabi teşekküller teşekkül meclisinin kararı ve idare heyeti reisiyle 18 nci maddeye tevfikeyan seçilen âzanın müşterek imzalarıyla teşekkül ihtiyaçları için gayrimenkul iktisabına ve Ticaret vekilliğinin müsaadesiyle ödünç para almağa salâhiyetlidirler.

Uzular veya teşekküller arasındaki ihtilâflar

OTUZUNCU MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküller ve bu teşekküllerin uzurları arasında çıkacak her nevi ihtilâflar Ticaret vekilliğinin kararıyla halledilir.

Ticaret vekilliğinin kararı katidir.

Milletlerarası kongre, teşekkül ve fuarlara iştirak

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı teşekküllere kayıtlı olan veya olmıyan hakikî ve hükmi şahısların milletlerarası ticari mahiyette sergi ve fuarlara iştiraki Ticaret vekilliğinin müsaadesine bağıdır.

Bölüm : V

Ceza hükümleri

Disiplin cezaları

OTUZ İKİNCİ MADDE — Ticaret ve sanayi odaları, esnaf odaları ve ticaret borsaları aşağıda yazılı disiplin cezalarını verebilirler:

- a) İhtar;
- b) Tevbih;
- c) Oda veya borsadan çıkarmak.

Oda veya borsadan çıkarma cezası 15 günden az ve bir seneden çok olamaz.

İhtar ve tevbih cezaları idare heyetleri, çıkarma cezası her teşekkülün meclisi tarafından verilir. İhtar ve tevbih cezaları katidir.

Çıkarma cezası kararı Ticaret vekilliğinin tasdikiyle katilesir.

Teşekkül meclisince verilen çıkarma cezası kararı Ticaret vekilliğine, tetkik ve tasdik edilmek üzere, gönderilmeden evvel alâkalıya tebliğ olunur. Alâkalı 10 gün içinde itirazlarını mübeyyin bir lâyiha verebilir. On günün hitamında çıkarma cezası kararına mütaallik dosya ile birlikte Ticaret vekilliğine gönderilir.

Çıkarma cezası verildiği muddete münhasır olup bu müddet içinde ticaret veya sanatın gerek doğrudan doğruya ve gerek vasıta ile icradan memnuiyetine müstelzimidir.

Çıkarma cezasına riayet etmiyerek ticaret veya sanatı yapmakta devam edenler 35 nci maddede yazılı cezalarla cezalandırılır.

İhtar ve tevbih cezalarına karşı idarî ve kazai mercilere başvurulamaz.

Umumî hükümlere göre yapılan ceza takibatı disiplin cezalarının verilmesine mâni olamaz.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun mucibince oda veya borsaya kaydolma mükellefiyetine tâbi olanlar işlerine başladıkları tarihten itibaren on beş gün içinde bağlı oldukları oda veya borsaya kaydolunmazlar veya senelik aidatı üç ay içinde ödemezlerse vermeğe mecbur oldukları kayıt ücretinin veya aidatın üç misli kendilerinden alınır.

Borsaya dahil maddelerin borsanın bulunduğu belediye hudutları içinde ve borsa yerinin dışında alım satımını ve buna müteferri muameleleri yapanlardan yapılan işe ait borsa ücretinin beş misli alınır.

Bu paraların alınması hakkında alâkalı teşekküllerin idare heyetleri tarafından verilecek kararlar icra dairelerince infaz olunur.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Ticaret ve sanayi odalarıyle esnaf odaları ve ticaret borsaları idare heyetleri:

a) Ticaret ve sanayi odalarının ve ticaret borsalarının mevzuata uygun olarak verdikleri kararlara riayet etmeyenlere 25 liradan 200 liraya kadar ve itiyat halinde 200 liradan 1 000 liraya kadar;

b) Esnaf odalarının mevzuata uygun olarak verdikleri kararlara riayet etmeyenlere 10 liradan 50 liraya kadar ve itiyat halinde 50 liradan 200 liraya kadar;

Para cezası verirler.

100 liraya kadar olan para cezaları katidir.

Bu miktardan yukarı olan para cezalarına karşı kararın tevdi tarihinden itibaren on gün içinde alâkalı teşekkülün bulunduğu yerdeki ticaret mahkemesine itiraz olunabilir. Ticaret mahkemesinin kararı katidir.

Haklarında 100 liradan fazla para cezası verilen ticaret ve sanayi erbabıyla esnafın ticaret ve sanat yerlerinin on günden bir aya kadar kapatılmasına da karar verilebilir.

Bu maddeye tevfikân verilecek para cezaları icra dairelerince icra ve infaz olunur.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Aşağıda yazılı halde Ticaret vekilliğinin talebi üzerine Cumhuriyet müddeiumumiliğince asliye ceza mahkemelerinde âmme dâvası açılır:

Üçüncü madde mucibince ticaret ve sanayi odalarıyle esnaf odalarına ve ticaret borsalarına kaydolma müddetinin geçmesinden sonra kaydolunmadıkları halde ticaret ve sanatla işigal eden veya borsaya tabi muameleleri yapanlar on günden üç aya kadar

Kaydolunmayanlardan alınacak para cezaları

Kararlara riayet etmeyenlerin cezaları

Ticaret vekilliğinin talebine bağlı ceza takibatı

hapis ve 200 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasıyla ve esnaf bir aya kadar hapis ve 25 liradan 200 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Kanunun tatbik zamanları

OTUZ ALTINCI MADDE — Bu kanunun neşrinden itibaren dört ay içinde Ankara, İstanbul ve İzmir Ticaret ve sanayi odalarıyla ticaret borsaları kendi teşkilâtlarını bu kanun hükümlerine uydurmağa mecburdurlar. Diğer ticaret ve sanayi odalarıyla ticaret borsalarının bu kanuna göre yeniden teşkilâtlanması ve esnaf odalarının teşkili zamanı Ticaret vekilliği tarafından dört aydan az olmamak üzere bir mühlet verilerek fâyin edilir.

Eski mevzuatın ilgası

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbik edildiği yerlerde 655 sayılı Ticaret ve Sanayi odaları kanunu ile bu kanunun 8 nci maddesinin 5 nci fıkrasını muaddil 916 numaralı kanun ve 3 nisan 1302 tarihli Umumî borsalar nizamnamesinin Ticaret ve zahire borsalarına ait hükümleri tatbik edilmez.

Muvakkat hükümler

MUVAKKAT MADDE — Ticaret vekilliği bu kanunda yazılı teşekkülleri Millî korunma kanununun tatbik edildiği fevkalâde zamanlarda halk ihtiyaç ve menfaatlerinin icaplarına göre kendi iştigal mevzularıyla alâkalı hizmetlerle vazifelendirebilir. Bu suretle vazifelendirilen meslek mensuplarından kendilerine verilen işleri yapmayanlar hakkında Ticaret vekilliğinin talebiyle Cumhuriyet müddeiumumiliklerince asliye ceza mahkemelerinde âmme dâvası açılır.

Bu kimseler on günden üç aya kadar hapis ve 200 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbikına ait nizamname Ticaret vekilliğince hazırlanır.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

KIRKINCI MADDE — Bu kanunu icraya Ticaret, Adliye ve İktisat vekilleri memurdur.

14 kânunusani 1943

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 13 . I . 1943 ve 1/890

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 14 . I . 1943 ve 4/22

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabutların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
: 29 2,236
: 30 67:72,78:105,113:142